Věstník MZd ČR, částka 5/2011

Vzdělávací program

oboru

HYGIENA A EPIDEMIOLOGIE

1 Cíl specializačního vzdělávání
2 Minimální požadavky na specializační vzdělávání
2.1 Základní hygienický kmen - v délce minimálně 24 měsíců
2.2 Vlastní specializovaný výcvik - v délce minimálně 24 měsíců
2.3 Teoretická část vzdělávacího program
3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů
3.1 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností prokazatelných na konci výcviku v rámci základního hygienického kmene
3.2 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností prokazatelných na konci specializovaného výcviku
4 Všeobecné požadavky
5 Hodnocení specializačního vzdělávání
6 Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost
7 Charakteristika akreditovaných pracovišť (AP)
7.1 Akreditované pracoviště
7.2 Vysvětlivky - požadavky na pracoviště
8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální a technické vybavení pro jejich realizaci
8.1 Charakteristika vzdělávacích aktivit

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru hygiena a epidemiologie je získání potřebných teoretických znalostí a praktických dovedností v užití epidemiologické metodologie a obecné a speciální epidemiologie infekčních nemocí, umožňujících samostatnou činnost na epidemiologických pracovištích zařízení v hygienických oborech, zařízení ochrany veřejného zdraví a pracovištích sledování zdravotního stavu populace.

2 Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru hygiene a epidemiologie je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání lékaře ukončením nejméně šestiletého prezenčního studia na lékařské fakultě, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném magisterském studijním programu všeobecné lékařství.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle ustanovení §83 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Specializační vzdělávání může probíhat jako rozvolněná příprava, to je při nižším rozsahu, než je stanovená týdenní pracovní doba. V tomto případě celková délka, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Stáže v základním hygienickém kmeni mohou být absolvovány v libovolném pořadí.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru hygiena a epidemiologie je zařazení do oboru, absolvování základního hygienického kmene (24 měsíců), specializovaného výcviku (24 měsíců) a úspěšné složení atestační zkoušky. Celková doba specializačního vzdělávání je minimálně 4 roky, z toho

2.1 Základní hygienický kmen - v délce minimálně 24 měsíců

Část I.

a) všeobecná povinná praxe

Akreditované pracoviště	**Počet měsíců**
anesteziologie a intenzivní medicína 1), 2) - lůžkové oddělení resuscitační a intenzivní péče	2
chirurgie 1), 3) - lůžkové oddělení všeobecné chirurgie (s minimálním počtem 35 lůžek)	2
vnitřní lékařství 1), 4) - standardní interní lůžkové oddělení s neselektovaným příjmem nemocných	2

b) povinná praxe v oboru kmene

Akreditované pracoviště	**Počet měsíců**
hygiena a epidemiologie 1), 5) - zařízení ochrany veřejného zdraví a/nebo pracoviště zabývající se sledováním zdravotního stavu populace (Krajská hygienická stanice, Státní zdravotní ústav)	18

2.2 Vlastní specializovaný výcvik - v délce minimálně 24 měsíců

Postup do specializovaného výcviku je podmíněn splněním všech požadavků stanovených pro výcvik v rámci základního hygienického kmene (včetně úspěšného absolvování povinného hygienického kurzu).

Část II.

a) povinná praxe

Akreditované pracoviště	Počet měsíců
hygiena a epidemiologie 1), 5) - Krajská hygienická stanice, Státní zdravotní ústav	17
infekční lékařství 1), 6)	3
lékařská mikrobiologie 1), 7)	1
poradny (výživy, HIV/AIDS, podpory zdraví, dle podmínek pracovišť)	3

2.3 Teoretická část vzdělávacího programu

Část III.

b) účast na vzdělávacích aktivitách - povinná

Kurzy, semináře	Počet dnů
kurz Prevence škodlivého užívání návykových látek a léčba závislostí 8)	1
kurz Novinky z hygieny a epidemiologie 9)	10
předatestační kurz Hygiena a epidemiologie 9)	5

c) účast na vzdělávacích aktivitách - doporučená

Kurzy, semináře	Délka trvání
konference, sympozia, kurzy, semináře, konzultační dny pořádané Institutem postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (dále jen „IPVZ“), akreditovanými pracovišti a dalšími institucemi krajské semináře hygieniků jednotlivých oborů hygieny odborné přednášky souvisejících oborů	v rozsahu min. 20 hod.

3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností, seznam požadovaných výkonů

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení záznamu o provedených výkonech (logbook) a průkazu odbornosti lékaře (specializační index). Potvrzené výkony musí být doložitelné ve zdravotnické dokumentaci. Počet výkonů uvedený v logbook je stanoven jako minimální. Předpokládá se absolvování nebo asistence u takového počtu výkonů, aby školenec zvládl danou problematiku jak po teoretické, tak i po praktické stránce.

3.1 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností prokazatelných na konci výcviku v rámci základního hygienického kmene

Teoretické znalosti a praktické dovednosti - 6 měsíců specializačního vzdělávání (všeobecná povinná praxe)

Anesteziologie a intenzivní medicína - 2 měsíce praxe na akreditovaném pracovišti I. nebo II. typu pod přímým odborným dohledem školitele

Teoretické znalosti

Obsah anesteziologické péče (předanestetické vyšetření, příprava před anestezií, premedikace; základní odborné postupy celkové anestezie; základní odborné postupy místního znecitlivění; zásady péče o pacienta po anestezii, hodnocení míry zotavení, zjištění a zvládání běžných komplikací; zásady pooperační analgesie).

Znalosti základů patofyziologie, patogeneze, diferenční diagnostiky a první pomoci u stavů ohrožení života či poruchy základních životních funkcí.

Základní typy znecitlivění, jejich možnosti a rizika.

Rozšířená péče o poraněné Advanced Trauma Life Support (ATLS).

Provoz pracovišť oboru anesteziologie a intenzívní medicína; vedení zdravotnické dokumentace.

Praktické dovednosti

Provádění základní a rozšířené neodkladné resuscitace.

Rozpoznání a hodnocení závažnosti stavů náhlé poruchy zdraví či selhání základních životních funkcí.

Poskytnutí lékařské první pomoci u stavů ohrožení života či poruchy základních životních funkcí.

Provedení základních výkonů - zajištění periferního žilního katetru; zabezpečení volných dýchacích cest polohou hlavy; uložení do stabilizované polohy na boku.

Kompetence po absolvování praxe

Rozpoznání a hodnocení závažnosti stavů náhlé poruchy zdraví či selhání základních životních funkcí.

Poskytnutí lékařské první pomoci u stavů ohrožení života či poruchy základních životních funkcí.

Provedení základních výkonů - zajištění periferního žilního vstupu, zabezpečení volných dýchacích cest polohou hlavy, uložení do stabilizované polohy na boku.

Provedení rozšířené neodkladné resuscitace.

Vedení zdravotnické dokumentace.

Chirurgie - 2 měsíce praxe (včetně 1 ústavní pohotovostní služby týdně) na akreditovaném pracovišti I. nebo II. typu pod přímým odborným dohledem školitele

Teoretické znalosti

Základní znalosti obecné a speciální chirurgie.

Základy ošetření popálenin, omrzlin a chemických poranění.

Rozdíly v praktické chirurgii dle věkových kategorií.

Praktické znalosti

Anamnéza a fyzikální vyšetření.

Provoz ambulancí a lůžkového oddělení; vedení zdravotnické dokumentace.

Indikace k ambulantním, urgentním i elektivním chirurgickým výkonům.

Asistence u ambulantních vyšetřovacích i léčebných postupů, asistence při běžných operacích.

Předoperační příprava nemocných.

Zásady asepse a antisepse, příprava operačního pole a mytí se k operaci.

Náležitosti provedení lokální a celkové anestezie.

Základní pooperační péče a monitorace vitálních funkcí.

Přítomnost při vyšetření a ošetřování poranění kostí, kloubů a měkkých tkání, včetně imobilizace.

Indikace a interpretace základních laboratorních a zobrazovacích metod.

Prevence a terapie tromboembolické nemoci.

Předoperační a pooperační rehabilitace.

Technika podání krevní transfúze a krevních derivátů, prevence a léčení potransfúzních komplikací.

Prevence a základní ošetření dekubitů.

Základní vyšetření a diferenční diagnostika náhlých příhod břišních a hrudních.

Základní postupy při diagnostice a léčení polytraumat.

Praktické dovednosti

Vyšetření hlavy, hrudníku, končetin a břicha (včetně per rectum).

Zavedení nasogastrické sondy, močového katetru, odběr biologického materiálu.

EPIS

Zavedení periferního žilního katetru, péče o centrální žilní katetr, včetně podávání infúzních roztoků.

Injekční techniky - s.c., i.m., i.v., i.d.

Obvazová technika, různé způsoby imobilizace.

Základní technika ošetření a šití povrchových ran.

Péče o stomie.

Kompetence po absolvování praxe

Odebírání anamnézy a provedení fyzikálního vyšetření pacienta.

Zavádění nasogastrické sondy, močového katetru, odběr biologického materiálu.

Zavedení periferního žilního katetru, péče o centrální žilní katetr, včetně podávání infúzních roztoků.

Aplikace injekcí s.c., i.m., i.v., i.d.

Podávání krevní transfúze a krevních derivátů.

Ošetřování nekomplikovaných poranění kůže a podkoží (včetně lokální anestezie a šití).

Asistence při chirurgických operačních výkonech.

Základní ošetření popálenin, omrzlin, chemického a radiačního poranění.

Převazy chirurgických ran a aplikace obvazové techniky.

Vedení zdravotnické dokumentace.

Vnitřní lékařství - 2 měsíce praxe na akreditovaném pracovišti I. nebo II. typu pod přímým odborným dohledem školitele

Teoretické znalosti

Základy problematiky vnitřních nemocí.

Specifika onemocnění ve vyšším věku.

Praktické znalosti

Anamnéza a fyzikální vyšetření.

Provoz ambulancí a lůžkového oddělení; vedení zdravotnické dokumentace.

Nejčastěji se vyskytující vnitřní nemoci, klinické projevy, diagnostika, léčba a prevence.

Základní vyšetřovací metody.

Indikace a interpretace základních laboratorních a zobrazovacích metod.

EPIS

Technika podání krevní transfúze a krevních derivátů, prevence a léčení potransfúzních komplikací.

Nejčastěji používané skupiny léčiv v léčbě vnitřních nemocí.

Akutní stavy ve vnitřním lékařství.

Praktické dovednosti

Provedení komplexního interního vyšetření.

Zavedení periferního žilního katetru, péče o centrální žilní katetr, včetně podávání infúzních roztoků.

Injekční techniky - s.c., i.m., i.v., i.d.

Zavedení nasogastrické sondy, močového katetru, odběr biologického materiálu, odsávání sekretu z dýchacích cest.

Kompetence po absolvování praxe

Odebírání anamnézy a provedení fyzikálního vyšetření pacientů.

Aplikace injekcí s.c., i.m., i.v., i.d.

Zavedení periferního žilního katetru, péče o centrální žilní katetr, včetně podávání infúzních roztoků.

Zavedení nasogastrické sondy, odběr biologického materiálu.

Podávání krevní transfúze a krevních derivátů.

Vedení zdravotnické dokumentace.

Teoretické znalosti a praktické dovednosti - 1. a 2. rok specializačního vzdělávání (povinná praxe v oboru kmene)

Hygiena a epidemiologie - 18 měsíců praxe na akreditovaném pracovišti pod přímým odborným dohledem školitele

Teoretické znalosti

Aplikace metody protiepidemické práce při sledování zdravotního stavu populace.

Znalost základních epidemiologických ukazatelů.

Vztah expozice a následku.

Zevrubná znalost epidemiologické charakteristiky, biologických vlastností původců infekcí, metod laboratorní diagnostiky, protiepidemických opatření u jednotlivých infekcí a u nákaz podléhajících Mezinárodnímu zdravotnímu řádu.

Technika a způsob odběru biologického materiálu, pokrmů a potravin a hodnocení jejich výsledků.

EPIS

Znalost vyšetřovacích metod a hodnocení výživového stavu obyvatel.

Problematika a hodnocení předmětů běžného užívání.

Hygienická problematika při výstavbě, zřizování a provozu zdravotnických zařízení.

Povinnosti provozovatelů služeb a živností.

Znalost chemického složení a fyzikálních faktorů venkovního a vnitřního ovzduší.

Znalost požadavků na pitnou, užitkovou a rekreační vodu.

Znalost problematiky odpadů.

Znalost problematiky hluku, způsobů měření a hodnocení výsledků.

Způsoby sledování zdravotního stavu u dětí a mladistvých.

Ochranné a rizikové faktory hromadně se vyskytujících vrozených a chronických nemocí u dětí a mladistvých.

Praktické dovednosti

Šetření v ohnisku nákazy a stanovení nezbytných protiepidemických opatření.

Kontrola zdravotnického pracoviště podle zásad státního dozoru.

Kontrola a hodnocení podle zásad státního dozoru v potravinářském, stravovacím zařízení.

Zhodnocení a provedení opatření v problematice pitné, užitkové a rekreační vody.

Vyhodnocení měření ovzduší, hluku a odpadů.

Počty výkonů jsou stanoveny v logbooku.

Kompetence lékaře vykonávat níže uvedené činnosti samostatně pod konzultačním vedením po ukončení základního hygienického kmene

Provádění šetření v ohnisku nákazy.

Zpracovávání dokumentace z epidemiologických a hygienických šetření.

Vykonávání dalších činností dle Statutu KHS a dle příkazu nadřízeného.

3.2 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností prokazatelných na konci specializovaného výcviku

3.2.1 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností v hygienických oborech

Po absolvování specializačního vzdělávání v rámci specializovaného výcviku je lékař schopen plně uplatnit tyto teoretické znalosti z hygienických oborů:

Hygiena

Teoretické znalosti

Energetická potřeba organismu za různých podmínek.

Ochranné faktory ve výživě.

Rizikové faktory ve výživě.

Doporučené výživové dávky.

Nutriční hodnota a zdravotní nezávadnost různých komodit potravin.

Toxikologická problematika ve výživě, včetně problematiky nutriční toxikologie.

Mikrobiologická problematika ve výživě.

Možnosti a podmínky laboratorních vyšetřování a hodnocení laboratorních výsledků.

Technika odběru vzorků pro mikrobiologické a chemické vyšetření potravin a odběr biologického materiálu pro hodnocení zdravotního a nutričního stavu.

Problematika a hodnocení předmětů běžného užívání.

Základy problematiky výchovy a vzdělávání na úseku výživy obyvatel a osob vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné.

Legislativa v oblasti ochrany veřejného zdraví a potravinářství, nezbytná pro výkon státního zdravotního dozoru a státní správy v hygieně výživy.

Poradenská činnost na úseku prevence výživou.

Hygiena ovzduší - chemické složení a fyzikální vlastnosti venkovního a vnitřního (indoor) ovzduší, vliv na zdravotní stav populace.

Hygiena vody - požadavky na kvalitu pitné vody, teplé vody, rekreační vody, požadavky na koupaliště, bazény; opatření při zásobování, zdravotní nebezpečí z různých druhů vod.

Hygiena odpadů - možná zdravotní rizika pro obyvatelstvo, producenta.

Hygiena půdy - složení půd, zdravotní rizika při jejím znečištění pro obyvatelstvo; rekreační využití.

Pohřebnictví - řády pohřebišť, tlecí doba, exhumace, převozy do ciziny.

Hygiena bydlení - hodnocení vlivu podmínek bydlení na zdravotní stav obyvatel, hygienické požadavky na bydlení zajišťující pohodu prostředí - zvláštní zdravotní a věkové aspekty: větrání, vytápění, osvětlení; ochrana před znečištěním ovzduší, hlukem a vibracemi, elektromagnetickým zářením, přehříváním; plísně, roztoči.

Hodnocení vlivu životních podmínek na zdravotní stav populace jejich skupin i jednotlivých etnik - metodiky studií a sběr dat potřebných pro hodnocení.

Hodnocení kvality ovzduší venkovního i vnitřního.

Hodnocení kvality jednotlivých druhů vod.

Hodnocení rekreačních vod.

Hodnocení odpadů z hlediska možných zdravotních dopadů.

Hodnocení zdravotního stavu vybrané populační skupiny.

Koncepce a náplň oboru, metodika plánování činnosti, metodické vedení a spolupráce s ostatními obory hygienické služby a zdravotnického terénu.

Věkové zvláštnosti tělesného a duševního vývoje u dětí a mladistvých.

Způsoby sledování a hodnocení ukazatelů zdravotního stavu u dětí a mladistvých.

Vlivy prostředí, pracovního prostředí a pedagogického procesu na zdravý vývoj u dětí a mladistvých.

Rizikové faktory hromadně se vyskytujících chronických onemocnění a možnosti intervence.

Vliv tělesné aktivity u dětí a mladistvých na zdraví.

Dětská úrazovost a její prevence.

Hygienické požadavky na školní stravování.

Podmínky pro konání zotavovacích akcí, škol v přírodě a jiných akcí pro děti.

Požadavky na vnitřní prostředí staveb a venkovních hracích ploch.

Pravidelné očkování dětí a mladistvých.

Koncepce, zásady a provádění drogové epidemiologie a prevence škodlivých návyků.

Terorismus, radiační, chemické a biologické napadení, principy ochrany.

Platná zdravotnická legislativa vztahující se k dětem a mladistvým.

Užití a interpretace statistických metod v souvislosti s aspekty sledování zdravotního stavu.

Praktické dovednosti

Provádět šetření v rámci státního zdravotního dozoru.

Umět vyhodnocovat výsledky měření z oblasti fyzikálních a chemických faktorů.

Vyhodnocovat měření hluku v exteriéru a interiéru, navrhovat další postupy.

Vyhodnocovat podmínky pro činnost dětí a dospívajících včetně rozhodnutí o nápravě.

Provádět odběry vzorků pro vyšetřování potravin, půdy, vody a odpadů.

EPIS

Kompetence po absolvování praxe

Provádět státní zdravotní dozor.

Zpracovávat výsledky šetření a vyšetření, připravovat Rozhodnutí a návrhy sankcí.

Vykonávat další činnosti dle Statutu KHS a dle příkazu nadřízeného.

Všechny teoretické znalosti musí být školenec nebo lékař schopen uplatnit v rámci praktických dovedností v hygienické praxi s uplatněním jejího hlavního úkolu tj. zajištění správné a zdravotně nezávadné výživy, správných životních podmínek a zdravotně nezávadného prostředí.

3.2.2 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností v epidemiologii

Po absolvování specializačního vzdělávání je lékař schopen plně uplatnit epidemiologickou metodu práce.

Epidemiologie

Teoretické znalosti

Popsat demografickou strukturu dané populace a z ní vyvodit možné charakteristiky zdravotního stavu této populace.

Znát základní principy identifikace životních podmínek a faktorů životního prostředí, které mohou, buď negativně (rizikové faktory) nebo pozitivně ovlivnit zdravotní stav populace.

Identifikovat zdroje dat, zhodnotit jejich spolehlivost a určit metodiku jejich sběru, třídění a způsobu hodnocení.

Charakterizovat ukazatele extenzity a intenzity, provést výpočet ukazatelů demografických a ukazatelů nemocnosti a úmrtnosti.

Znát metodu časových řad a umět ji použít; umět zhodnotit trend nemocnosti a úmrtnosti.

Určit vhodný způsob prezentace dat.

Umět posoudit výsledky praktické aplikace epidemiologické metody práce (epidemiologické studie) při sledování zdravotního stavu populace.

Znát základní epidemiologické ukazatele vztahu mezi expozicemi a následkem.

Nedílnou součástí rozsahu znalostí epidemiologické metodologie je:

- znalost principů obecné epidemiologie infekčních nemocí,

- zevrubná znalost epidemiologické charakteristiky, biologických vlastností původců, metod laboratorní diagnostiky, protiepidemických opatření všech nákaz u nás se běžně vyskytujících a u nákaz podléhajících Mezinárodnímu zdravotnímu řádu,

- orientační znalost epidemiologické charakteristiky, základních biologických vlastností původců, principů laboratorní diagnostiky a základních protiepidemických opatření nákaz pro nás exotických.

- znalost zásad problematiky dozoru nad hygienickými podmínkami ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociální péče (pevné odpady, možná zdravotní rizika pro obyvatelstvo).

Praktické dovednosti

Prokázat schopnost praktické aplikace medicíny založené na důkazech:

- aplikace principů epidemiologické metody v terénní praxi,

- aplikace optimálních protiepidemických opatření v dané epidemiologické situaci, včetně zhodnocení jejich účinnosti.

Uplatňování zásad epidemiologické surveillance v konkrétních situacích:

- schopnost epidemiologického zdůvodnění imunopreventivních, resp. imunoprofylaktických opatření v různých epidemiologických situacích,

- detailní znalost způsobů odběru a transportu biologického materiálu odebíraného v ohnisku nákazy,

- schopnost komplexní interpretace epidemiologických, klinických a laboratorních dat pro danou situaci.

Kompetence po absolvování praxe

Provádět šetření v ohnisku nákazy.

Zpracovávat dokumentaci a návrhy pro další postup v ohnisku nákazy.

Připravovat dokumentaci - Rozhodnutí a návrhy sankcí v epidemiologii.

3.2.3 Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností v dalších oborech

Infekční lékařství - 3 měsíce na akreditovaném pracovišti pod odborným dohledem školitele

Teoretické znalosti

Základy diagnostiky infekčních nemocí.

Hodnocení zobrazovacích metod.

Interpretace biochemických, hematologických a mikrobiologických vyšetření.

Praktické dovednosti

Odebrání anamnézy u pacienta s ohledem na epidemiologické souvislosti.

Provedení základního klinického vyšetření.

Odběry krve pro laboratorní vyšetření.

Lékařská mikrobiologie - 1 měsíc na akreditovaném pracovišti pod odborným dohledem školitele

EPIS

Teoretické znalosti

Taxonomie mikrobiálních agens.

Praktické dovednosti

Odběr vzorků na jednotlivá mikrobiologická vyšetření.

Zpracování klinických vzorků podle jednotlivých druhů laboratorních metod.

Poradny (výživy, HIV/AIDS, podpory zdraví, dle podmínek pracovišť) - 3 měsíce na akreditovaném pracovišti pod odborným dohledem školitele

Teoretické znalosti

Metody sledování zdravotního stavu populace.

Znalosti prevence HIV/AIDS.

Znalosti správné výživy a intervenčních metod při ovlivňování nadváhy.

Praktické dovednosti

Provádění statistických šetření v oblasti zdraví.

Provedení orientačních vyšetření na HIV/AIDS.

Komunikace a návody v prevenci nemocí.

EPIS

4 Všeobecné požadavky

Znalosti právních předpisů evropské unie a platných právních předpisů ve zdravotnictví, předpisů vydávaných Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem životního prostředí popř. jinými úřady státní správy.

5 Hodnocení specializačního vzdělávání

Specializační vzdělávání probíhá pod vedením přiděleného školitele na akreditovaném pracovišti.

a) Průběžné hodnocení školitelem

záznamy o absolvované praxi a o konkrétních činnostech v průkazu odbornosti, event. v logbooku. Záznamy o průběžném hodnocení školitelem pravidelně v šestiměsíčních intervalech, hodnocení po skončení základního hygienického kmene.

b) Kritéria pro vydání certifikátu o absolvování základního hygienického kmene vzdělávacího programu

absolvování všeobecné povinné praxe a povinné praxe v oboru kmene potvrzené všemi školiteli s příslušnou specializovanou způsobilostí v délce minimálně 24 měsíců na akreditovaném pracovišti (viz tab. Část I.), v rozsahu stanoveném vzdělávacím programem,

předložení potvrzení o provedených výkonech v logbooku,

absolvování povinného kurzu Novinky z hygieny a epidemiologie po základním hygienickém kmeni a dalších školicích akcích.

c) Předpoklad přístupu k atestační zkoušce

absolvování základního hygienického kmene a jeho zhodnocení v průkazu odbornosti,

absolvování praxe potvrzené všemi školiteli se specializovanou způsobilostí,

absolvování povinných vzdělávacích akcí - záznam v průkazu odbornosti,

absolvování předatestačního kurzu Hygiena a epidemiologie a úspěšné absolvování testu na závěr tohoto kurzu,

předložení potvrzení o provedených kompletních výkonech v logbooku,

vypracování písemné práce,

potvrzení o absolvování kurzů, vědeckých a vzdělávacích akcí (viz tab. Část III.).

d) Vlastní atestační zkouška

teoretická část

- absolvování atestačního testu,

- 3 odborné otázky,

praktická část - obhajoba písemné práce.

EPIS

6 Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Absolvent specializačního vzdělávání v oboru hygiena a epidemiologie je oprávněn vykonávat samostatně všechny výše uvedené činnosti, vykonávat státní zdravotní dozor, veškerou kontrolní činnost vyplývající z platných předpisů.

7 Charakteristika akreditovaných pracovišť (AP)

Pracoviště zajišťující výuku školenců musí být akreditováno (ustanovení §13 zákona č. 95/2004 Sb.). Pracoviště musí zajistit školenci absolvování vzdělávacího programu. K tomu slouží řádné a plné zapojení školence do práce včetně účasti na ústavních pohotovostních službách a dále umožnění studia a pobytu na jiném akreditovaném pracovišti poskytujícím část přípravy, která není

dostupná na vlastním pracovišti. Minimální kritéria AP jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

Nedílnou součástí žádosti o udělení akreditace je plán atestační přípravy školence.

7.1 Akreditované pracoviště

Personální požadavky

Školitel má nejvyšší vzdělání v oboru a nejméně 10 let výkonu povolání lékaře nebo specializovanou způsobilost v oboru hygiena a epidemiologie a min. 5 let praxe od získání specializované způsobilosti a s minimálním úvazkem 1,0.
Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci pracoviště profesním životopisem a přehledem svých odborných a pedagogických aktivit v posledních 5 letech.
Poměr školitel/školenec - 1:1-2.
Spolu se žádostí je nutno předložit plán plnění povinností stanovených vzdělávacím programem. Pokud pracoviště zajišťuje více než jednu část, vždy výukový plán předkládá.

Materiální a technické vybavení

PC, dataprojektor, přístup k internetu.
Přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení).

Organizační a provozní požadavky

Kontinuální činnost pracoviště dle Statutu MZ, provádění Státního zdravotního dozoru.

Vědeckovýzkumná činnost AP

AP se dle možností podílí na výzkumné činnosti, jeho pracovníci publikují odborná sdělení v domácích i zahraničních časopisech a podílejí se na řešení výzkumných úkolů. Školenec by se měl seznámit během své přípravy se zásadami vědecké práce, měl by mít možnost seznámit se s výzkumnou činností pracoviště, případně se i na ní podílet.

7.2 Vysvětlivky - požadavky na pracoviště

1) Pracoviště je akreditováno pro společné stáže vzdělávacího programu tohoto i jiného oboru v rámci vlastního zdravotnického zařízení nebo smluvního zařízení.

2) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem anesteziologie a intenzivní medicína, a to v části „akreditované pracoviště I. typu“.

3) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem chirurgie, a to v části „akreditované pracoviště I. typu“.

4) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem vnitřní lékařství, a to v části „akreditované pracoviště I. typu“.

5) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem hygiena a epidemiologie, a to v části „akreditované pracoviště“.

6) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem infekční lékařství, a to v části „akreditované pracoviště I. typu“.

7) Pracoviště musí splňovat podmínky stanovené vzdělávacím programem lékařská mikrobiologie, a to v části „akreditované pracoviště“.

8) … v jakémkoliv vzdělávacím programu.

9) … v uvedeném vzdělávacím programu.

8 Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální a technické vybavení pro jejich realizaci

8.1 Charakteristika vzdělávacích aktivit

8.1.1 Program kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí

Předmět	**Minimální počet hodin**
Škodlivé užívání NL a závislostí na NL v ČR.	1
Přehled NL zneužívaných v ČR a jejich vlastností.	1
Zdravotní aspekty škodlivého užívání NL a závislostí na NL.	1
Problematika škodlivého užívání NL a závislostí na NL ve specifických podmínkách jednotlivých medicínských oborů, možnosti prevence.	2
Přehled specifických léčebných modalit pro osoby škodlivě užívající NL a závislé.	1
Právní aspekty související se zneužíváním NL a závislostmi na NL.	1
Závěr kurzu, diskuse.	1
Celkem	**8**

Personální a technické zabezpečení kurzu Prevence škodlivého užívání návykových látek (NL) a léčba závislostí

Personální zabezpečení

Lektoři se specializovanou způsobilostí nebo zvláštní odbornou způsobilostí v oboru návykové

nemoci a praxí nejméně 5 let v oboru, případně se specializovanou způsobilostí ve vyučované problematice.

Technické zabezpečení

Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

8.1.2 Program kurzu Novinky z hygieny a epidemiologie

Předmět	**Minimální počet hodin**
HYGIENICKÉ OBORY	
Syndrom rizikového chování u dospívajících.	1
Pracovní lékařství. Vztah práce a zdraví. Kategorizace prací.	2
Nemoci z povolání. Preventivní prohlídky.	1
Pracovní prostředí a jeho vliv na zdraví.	2
Chemické noxy, BET.	1
Problematika pitné vody - alternativ zásobování a speciálních úprav. Rekreační vody, bazény, požadavky a rizika.	2
Současná legislativa v hygieně dětí a dorostu.	2
Účinky UV záření na zdraví. Spektrum elektromagnetického záření.	1
Zásady desinfekce a sterilizace.	2
Hygiena půdy a odpadů - posouzení rizika, likvidace.	2
Hodnocení hluku, jeho rizika, současná legislativa.	2
Systém monitoringu zdravotního stavu ve vztahu k životnímu prostředí.	2
Fyzická zátěž. Práce zakázaná ženám.	1
Státní zdravotní dozor na úseku hygieny výživy (společného stravování).	3
Ochrana před ionizujícím zářením - zásady a současná legislativa.	1
Epidemiologicky významní členovci.	1
Nutriční, mikrobiologická a toxikologická problematika v hygieně výživy.	3
EPIDEMIOLOGIE	

EPIS

Úvod do problematiky. Vracející se infekce a nové infekce.	1
Epidemiologická problematika virových hepatitid, nosokomiálních nákaz.	2
Strategie očkovacích programů. Perspektivy vakcinace.	2
Problematika cestovní medicíny. Očkování do zahraničí.	1
Obecná epidemiologie infekčních nemocí. Proces šíření nákazy (původci, zdroje a cesty přenosu nákaz, vnímavost populace).	2
Hlášení infekčních nemocí. Epidemiologická opatření v ohnisku nákazy.	2
Epidemiologická charakteristika nejvýznamnějších virových respiračních infekcí.	2
Modelové situace k samostatnému řešení.	3
Nákazy přenášené krví.	1
Alimentární nákazy.	1
Epidemiologická metoda práce.	2
Epidemiologické studie (observační, intervenční).	2
Asociace a kauzalita.	1
Aktuální otázky vakcinačních programů.	1
Příprava celoplošné deratizace v sídelní aglomeraci.	1
Statistické zpracování dat. Třídění a prezentace dat.	2
Ukazatelé nemocnosti a úmrtnosti.	1
Zavlečené vysoce virulentní nákazy.	2
Modelové příklady z epidemiologie, hodnocení.	2
Celkem	**60**

Personální a technické zabezpečení kurzu Novinky z hygieny a epidemiologie

Personální zabezpečení

Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru a praxí nejméně 5 let.

Garant kurzu má specializovanou způsobilost v oboru s praxí nejméně 10 let.

Nelékař se specializovanou způsobilostí a praxí nejméně 5 let.

EPIS

Technické zabezpečení

Standardní vybavení učebny, PC, dataprojektor a přístup k internetu.

8.1.3 Program předatestačního kurzu Hygiena a epidemiologie

Předmět	Minimální počet hodin
Problematika státního zdravotního dozoru.	2
Monitoring zdravotního stavu a životního prostředí.	2
Problematika vody.	2
Hygiena půdy a odpadů.	2
Rekreační vody a bazény, rizika.	2
Neionizující záření a jeho vliv na zdraví.	2
Hluk a jeho hodnocení.	2
Státní zdravotní dozor na úseku hygieny výživy.	
Nutriční mikrobiologická a toxikologická problematika.	4
Problematika hygieny dětí a dorostu.	3
Zdravý životní styl.	
Dospívání a rizikové chování.	
Obecná epidemiologie.	18
Aktuality v epidemiologii vybraných nákaz.	
Hlášení a opatření v ohnisku nákazy.	
Epidemiologické ukazatele.	
Epidemiologická metoda práce.	
Epidemiologické studie, asociace, kauzalita.	
Cestovní medicína.	
Perspektivy vakcinace.	
Bioterorizmus a vysoce virulentní nákazy.	

Zásady dezinfekce a sterilizace.	
Problematika nozokomiálních nákaz.	
Test. Vyhodnocení	1
Celkem	**40**

Personální a technické zabezpečení předatestačního kurzu Hygiena a epidemiologie

Personální zabezpečení

Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru a praxí nejméně 5 let.

Garant kurzu má nejvyšší vzdělání v oboru a nejméně 10 let praxe.

Nelékař se specializovanou způsobilostí a praxí nejméně 5 let.

Technické zabezpečení

Standardní vybavení učebny, PC, dataprojektor a přístup k internetu.

EPIS